

**ЕКОЛОГО-АГРОХІМІЧНИЙ СТАН ҐРУНТІВ КСП
«СУПРУНІВКА» НОВОТРОЇЦЬКОГО РАЙОНУ
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

Білокобила М. О.

Ґрунт – це велике національне багатство, саме тому його необхідно правильно використовувати та охороняти. Виробництво продовольства значною мірою залежить від ґрунтів, тому важливо, щоб вони мали задовільний еколого-агрономічний стан. Внаслідок сільськогосподарського використання їх властивості змінюються: поліпшуються або погіршуються. На теперішній час в ґрунті, як правило, переважають процеси, що призводять до зниження його родючості. Людина втручається в природну сферу, збільшуючи обсяг меліоративних робіт, створюючи зрошувальні та осушувальні системи, не завжди з достатнім обґрунтуванням, яке призводить до деградації земель [4, с.28; 5, с.238].

Мета дослідження – визначити сучасний еколого-агрохімічний стан ґрунтового покриву «Супрунівка» Новотроїцького району Херсонської області.

Інформаційною основою досліджень слугували результати еколого-агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення, проведені в 2006 році Херсонським обласним державним проектно-технологічним центром охорони родючості ґрунтів і якості продукції «Облдержродючість».

У структурі ґрунтового покриву агрогосподарства «Супрунівка» основну частину займають темно-каштанові залишково- і слабко-солонцюваті ґрунти та темно-каштанові слабко-дефльовані ґрунти.

Під час проведення агрохімічного обстеження ґрунтів було здійснено:

- аналіз ґрунтів для визначення рівня забезпеченості основними елементами живлення рослин (форми азоту, рухомий фосфор, обмінного калію) та запаси органічної речовини (вміст гумусу);

- встановлення типу засолення ґрунтів;
- радіологічні та токсикологічні дослідження зразків ґрунту;
- визначення вмісту важких металів в ґрунті (мідь, цинк, кадмій, свинець, ртуть);
- визначення наявності вмісту залишку пестицидів в ґрунті [2,3].

Під час проведення агрохімічного обстеження ґрунтів використовувалися загальноприйняті в агрохімічній службі методики, лабораторні дослідження проводилися за загальноприйнятими стандартами.

За ґрунтовими ресурсами та їх якістю з агрохімічного боку територія агрогосподарства є однорідною.

Підвищення кислотності ґрунтів не спостерігається. Показник рН-сольового становить 7,1-7,2, тобто за ступенем кислотності ґрунти близькі до нейтральних.

Кількість гумусу в ґрунті є одним із основних факторів, яким визначається рівень родючості і врожайності сільськогосподарських культур. Він є основним резервом накопичення азоту, фосфору, калію, кальцію, магнію, сірки та інших елементів живлення, обумовлює вбирну здатність ґрунтів та їх вологозабезпеченість. На території дослідження поширені ґрунти з низьким та середнім вмістом гумусу, показники варіюють в межах 1,9-3,33% [1].

Поживний режим ґрунтів свідчить про таке. За вмістом азоту ґрунти мають низьке та дуже низьке забезпечення, що свідчить про нестачу цього елемента в ґрунті. Вміст рухомого фосфору в ґрунті має середні показники. Вміст обмінного калію кращий за інші елементи живлення та характеризується високими показниками [1].

Однією з важливих характеристик якості ґрунтів сільськогосподарських угідь є вміст важких металів. За даним показником ґрунти мають помірний та середній рівень забруднення кадмієм, свинцем та ртуттю.

Комплексна якісна оцінка ґрунтів в середньому складає 53 бали, але дуже варіюється на різних ділянках від 33 до 86

балів. За середньозваженими даними ґрунти мають нейтральну реакцію ґрунтового розчину, забезпечення гумусом та фосфором є середнім, азотом – низьке, калієм – високе [1].

Підсумовуючи зазначене вище, слід відзначити, що необхідне виконання заходів щодо підвищення родючості ґрунтів по хімічній меліорації в оптимальних обсягах, системне науково-обґрунтоване застосування органічних і мінеральних добрив, мікробіологічних препаратів та сидератів дають можливість підвищити родючість ґрунту, урожай сільськогосподарських культур і якість продукції.

Список літератури та використаних джерел

1. Агрохімічна паспортизація земель КСП «Супрунівка» Новотроїцького району Херсонської області. Херсон: Херсонський обласний державний проектно-технологічний центр охорони родючості ґрунтів і якості продукції «Облдержродючість», 2006. 56 с.
2. Методика суцільного ґрунтового агрохімічного моніторингу сільськогосподарських угідь України / за ред. О. О. Созінова, Б. С. Прістера. К., 1994. 162 с.
3. Методика агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення / за ред. С.М.Рижука, М.В.Лісового, Д.М.Бенцаровського. К., 2003. 64 с.
4. Сапун Т.О. Екологічний стан ґрунтів та донних відкладів Херсонської області // Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті: матеріали III-ї Міжнар. наук.-практ. конф., 29–30 березня 2018 року. Ченстохова-Ужгород-Дрогобич: Посвіт, 2018. С.28-31.
5. Непша А.В., Сапун Т.О. Геоэкологические проблемы использования геологической среды человеком // Роль освіти у формуванні життєвих цінностей молоді: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів і молодих учених, 8 грудня 2017 р., м. Мелітополь. Мелітополь: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2017. С.238-240.